

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR

Västerleds församling

Kyrkofullmäktiges godkännande

Kyrkofullmäktiges ordförande

Carina Sjögren

Namnförtydligande

2023-11-07

Kyrkoherdens godkännande

Kyrkoherde

Peter Träisk

Namnförtydligande

Domkapitlet i Stockholms stift utfärdar denna
församlingsinstruktion att gälla till och med

2028-05-16

”

*Jag vill tillsammans med er dela glädjen,
stoltheten och nåden att få vara en del av en
kyrka som är just nu, som planerar framåt, som
har en god tradition i ryggen och allra mest:
en kyrka som talar tydligt om Jesus Kristus och
därför kan ha vidöppna dörrar utåt.*

”

På domkapitlets vägnar

Andreas Holmberg

Biskop

Församlingsinstruktion

Ink 2023-05-29

Dnr DK 2023-0082

Vision

Församlingens övergripande mål är att ge uttryck för evangelium så att det kan tas emot

I vår vision väljer vi att skriva **"ge uttryck för"** eftersom vi inte bara förkunnar med ord utan ger uttryck för evangeliet både med det vi säger och med det vi gör.

När vi skriver **"evangelium"** tänker vi på Bibelns berättelser om Gud Skaparen, Jesus Frälsaren, och på allt det som vi med den helige Andes hjälp kan förstå om detta i våra liv.

Det är viktigt med tillägget **"så att det kan tas emot"** för att vi ska ta hänsyn till att budskapet ska nå fram. Vi behöver vara kreativa och finna former för hur arbetet sker.

Vi vill uttrycka en tro och en gemenskap som är en naturlig del av människans vardag och liv.

Vi vill erbjuda möjligheter till praktiskt engagemang och meningsfullt ansvarstagande och fördjupning.

Vi vill vara en växtplats för andlighet i många former, öppna för tro, tvivel och sökande.

Vi vill vara ett inkluderande sammanhang som erbjuder möten för människor i olika åldrar och i olika livssituationer.

Vi vill värna vårt särskilda ansvar i skapelsen och vara varsamma med människors och naturens sårbarhet.

Grunduppgifter om församlingen (omvärldsbeskrivning)

Västerleds församling med ca 29 800 boende delas tydligt av Drottningholmsvägen i två olika delar. Befolkningsmängden väntas minska något under en tioårsperiod. Den västra delen, med områden runt Västerledskyrkan och S:t Birgitta kyrka och i norr Nockebyhov, omfattar två tredjedelar av församlingens invånare. Inkomsterna i den västra delen ligger väsentligt över genomsnittet i Stockholm och områdets bebyggelse består mestadels av villor. Den östra delen runt S:t Ansgars kyrka med Traneberg, Minneberg och Ulvsunda tillsammans med Alvik omfattar en tredjedel av församlingsborna. Här finns en större andel stora flerfamiljshus och medelinkomsten är som genomsnittet i Stockholms stad.

Befolkningsstatistik Västerleds församling 2021–2031

Källa: Stockholms Stad befolkningsprognos 2022

Område/År	2021	2026	2031	Förändring 2021–31
Alvik	1550	1504	2122	+572
Högländet	1415	1344	1264	-151
Nockeby	3026	3190	3035	+9
Nockebyhov	3266	3572	3478	+212
Olovslund	573	573*	573*	Ingen förändringsprognos
Smedslätten	2610	2511	2390	-220
Stora Mossen	1774	1693	1598	-176
Traneberg	7595	7643	7447	-148
Ulvsunda	2753	2681	2557	-196
Ålsten	3290	3130	2939	-351
Äppelviken	1918	1935	1832	-86
SUMMA	29768	29776	29235	-535

De boende i församlingen är åldersmässigt fördelade så att 22% är under 20 år, 52% är 20-64 år och 26% är över 64 år. Ett antal äldreboenden finns i församlingen. Större företag finns framför allt i Alvik och i hela församlingen finns många små enskilda företag. Alvik är en kommunikationspunkt där tunnelbana, bussar, tvärbanan och Nockebybanan möts, men i övrigt finns inget naturligt centrum för hela församlingen.

Församlingen har förhållandevis hög kyrkotillhörighet (60,3%). Medlemstalet har historiskt sjunkit med 1,2 - 1,6 % per år.

En analys av församlingen ger bilden av en församling med hög levnadsstandard och hög utbildningsnivå, människor som är vana att medvetet välja och kunna förverkliga sina behov. Nästan alla fortsätter från grundskolan till gymnasial utbildning och andelen som går eftergymnasial utbildning är likaså hög, framför allt i den västra delen av församlingen. Församlingen har många skolor på grundskolenivå och en gymnasieskola. Det är lätt för elever att ta sig till innerstan för skolgång och många familjer väljer medvetet skola för sina barns utveckling.

Den stora andelen i arbetsför ålder antas lägga mycket tid och kraft på arbetet. Det fenomen som i vår tid kallas maximering av möjligheterna påverkar såväl fritid, skolarbete som arbetsliv i församlingen. En hög inre och yttre förväntan på vad man skall prestera kan bli en stressfaktor i tillvaron.

Vi förväntar oss en utveckling i den östra delen av församlingen med ökande bostadspriser som leder till att fler resursstarka personer flyttar in. Församlingen blir socioekonomiskt mer homogen.

Bilden av församlingen, en analys och slutsatser (omvärld och analys)

Församlingen har goda ekonomiska resurser. En trend av färre kyrkotillhöriga i området kommer att leda till minskade intäkter parallellt med kostnadsökningar och inflation. Församlingen har tre kyrkor som används för verksamhet och gudstjänster. Fastigheterna kommer att kräva ett fortsatt kostsamt underhåll. Lokalförsörjningsplanen visar en hög nivå av nyttjande av våra lokaler.

Livsvärden, lycka och tillhörighet

Forskning visar, att många stockholmare uppger att det som skapar lycka är hälsa, att vara med nära och kära, njuta av det lilla livet utan att behöva bekymra sig om pengar. Viktigt är att känna trygghet, både socialt och ekonomiskt och att få vara frisk.

Vid en viss nivå av materiellt välstånd och ålder börjar den välståndsbaserade lyckoökningen att avta. Då söker man lycka i annat än materiella värden vilket skulle kunna vara fallet för många i Västerleds församling eftersom levnadsstandarden generellt är hög. I allt högre grad väljer man sin grupptillhörighet medvetet och är lojal med en grupp under en begränsad period för att sedan identifiera sig med en annan grupp. På detta sätt anses det vara upp till individen att välja och ansvara för att skapa sin identitet genom sina val av tillhörighet. Det råder en konflikt mellan det fria valet och tröttheten på att välja och rädslan att välja fel. Det öppnar en marknad för kommersiella intressen på livsstilsmarknaden. Längtan efter äkthet uppstår i det spänningsfältet.

Kyrka och livsvärden

Kyrkan står för många av de livsvärden som man längtar efter men vi förknippas inte självklart till dem som institution. Kyrkan har haft stark legitimitet i människors livskriser och vid katastrofer. Så är det delvis fortfarande men också andra aktörer ger sig in i de situationerna och ersätter kyrkans tidigare så självklara ensamroll. Fortfarande är dop, vigsel och begravningsgudstjänsterna den viktigaste mötesplatsen mellan liv och kyrka för många. Vi är en gemenskap på den stora arenan av olika gemenskaper. Vi är en institution som likt andra institutioner inte har legitimitet per automatik.

I det landskapet har kyrkan en uppgift att synas och vara äkta och öppna med vår tro och våra värderingar.

Kyrka, tidsbrist och nåd

Människors tidsbrist (vår tids maximering av utnyttjandet av möjligheter) och arbetslivets höga krav i vuxengenerationen som arbetar, sänker förväntningarna på att man ska hinna delta i församlingslivet. Däremot kommer förväntningar på att vi är tillgängliga och lätt kan bli nådda när man söker kontakt. Människor kommer att ha höga krav på oss och tydliga förväntningar på de tjänster man vill ha av församlingen. Genom verksamhet för barn, unga och äldre tjänar vi indirekt den arbetsföra generationen. De äldre lever allt längre och är friska och kan i högre grad förväntas prioritera kyrkans verksamheter än den arbetsföra generationen. Ungdomarna i församlingen har förmodligen goda möjligheter att komma in på arbetsmarknaden men förväntningar på "bra" jobb oroar och bidrar till livsstress. Mötesplatser över generationsgränser saknas alltmer i vårt samhälle.

Kyrkans budskap in i detta behöver baseras på budskap om nåd. En förkunnelse där människovärdet baseras på annat än prestation och framgång är nödvändig i sammanhanget. Värdet av personliga möten i en alltmer digitaliserad värld bör värnas i församlingsarbetet. Vi bör uppmärksamma den stora ofrivilliga ensamhet som finns och skapa mötesplatser.

Kyrkotillhörighet och engagemang

Trots en relativt hög kyrkotillhörighet räknar vi med att påverkas av samhällstrenden där folkrörelser och traditionella institutioner tappar mark. I vår tid engagerar man sig allt mindre i organisationer på bred ideologisk grund. Kyrkan är just en sådan på bred ideologisk bas byggd gemenskap som tappar mark.

En analys ger vid handen att endast en mindre andel av dem som vi möter i kyrkan är ideologer. Det vill säga, att man har ett intresse i kyrkan främst av ideologiska skäl och kommer till den av stark medvetenhet den tro som utgör grunden i kyrkans identitet.

En klart större del av kyrkobesökarna är intressenter. Man kommer till kyrkan för att man är intresserad av en aktivitet, till exempel för att man som förälder har ett intresse i barnverksamheten eller är med i kyrkans verksamhet av intresset för körsång.

En annan stor grupp bland kyrkobesökarna är traditionalister. Även om man sällan deltar i verksamheter är man positiv till att verksamhet pågår i kyrkan och anser att det är viktigt att traditioner bärs vidare.

Sökare är de människor som aktivt brottas med existentiella frågor. Man söker olika svar för att aktivt bilda sig en livsåskådning.

Det sägs att den moderna storstadsbon kan tänka sig att engagera sig i projekt och sakfrågor. Kyrkans uppdrag behöver därför uttryckas konkret och tydligt och ofta behöver vi efterfråga och erbjuda begränsade uppdrag för ideella medarbetare. Engagemang i internationell diakoni är en viktig del av kyrkans identitet och stärker förtroendet för kyrkan när vi har möjligheten att hjälpa nödställda och ekonomiskt svagare i världen. Att de resurssvagare i församlingen är i minoritet kan riskera att den gruppen glöms bort, vilket bör observeras när verksamheter som kostar pengar planeras.

Kyrka och kommunikation

Kommunikation är utmanande i vår tid. I sökandet efter att bli synliga i nätverk och på de fysiska arenorna är trovärdigheten den allra viktigaste delen av kommunikationen. Om "institutionen kyrka" tappar mark i vår tid, kommer "individen kyrka" i det personliga mötet att få allt större betydelse för om kyrkan tas på allvar. Medarbetare och enskilda medlemmar kommer i allt högre grad att representera bilden av vad kyrkan står för.

Det virtuella rummet och det personliga mötet bör komplettera varandra. Det finns en förväntan i vår tid, att man skall kunna svara på kommunikation. Vi behöver utveckla sätt för människor att komma till tals i relation till vår kommunikation. Det ger oss nödvändig feedback på hur bilden av oss ser ut just nu och vi kan vara med och påverka den bilden genom vår kommunikation. Generellt går trenden inom kommunikationen i vår omvärld mot alltmer "snuttifierade" och korta budskap, symboler och slogans. Detta behöver vi använda oss av utan att för den skull bli ytliga. Samtidigt finns i

Västerleds församling många människor som kan räknas till högutbildade, vilka i högre grad uppskattar fördjupning och utredande resonemang.

Kyrka, i en tid av ny rädsla

Det finns en ny insikt om vår sårbarhet efter åren av pandemi. Vi har upplevelser av att den för oss självklara sjukvårdens resurser är begränsade. Krig i vår närhet påverkar oss. Som en följd av detta upplever vi kostnadsökningar och politiska beslut som bara för något år sedan var otänkbara. Vi är medvetna om behovet att vara självförsörjande om kriget kommer. Ett gängkriminellt grovt våld finns i vår närmiljö på ett sätt som vi inte tidigare upplevt det. Ökad droganvändning och ekonomiska bedrägerier blir allt vanligare. Desinformationskampanjer på nätet syftar till att splittra och rubba tilliten i samhället. Klimatförändringarna som vi länge vetat om får alltmer synliga uttryck. Tryggheten rubbas genom dessa erfarenheter. Det återstår att se vad detta gör med vårt samhälle. Som kyrka har vi ett hopp att förmedla som bygger på att livet är större än enskilda framgångar eller enskilda hot. Vi förvaltar en tro på Gud genom tid och rum som har burit människor i ännu svårare tider av umbäranden. Vår tro manar också till handling och ansvarstagande för medmänniskan.

Pastoralt program

Församlingens uppdrag definieras i Kyrkoordningen som fyrdelat. Vi tänker oss därför att den ovan beskrivna omvärlden ska kunna finna gudstjänst, undervisning, diakoni och mission i församlingens verksamhet

- **Gudstjänst**– som en dimension i verksamheten
Formerna för gudstjänst varierar allt ifrån en enkel bön i den lilla gruppen och enskilda tysta meditativa stunder i kyrkorummet till stora organiserade samlingar med bön och lovsång. Gemensamt för allt vi här kallar gudstjänst är att **dess syfte är att leda till ett möte med Gud.**
- **Undervisning**– som en dimension i verksamheten
All undervisning sker på grund av dopbefallningen (Jesus sa: gå ut och döpa och lär...). Lärande på dopets grund är centralt i vår kyrka. Lärandet sker på många sätt, både teoretiskt och praktiskt genom erfarenhet. Undervisning är att **förmedla kunskap om Bibelns berättelser (särskilt fokus på Jesus) och att dela erfarenheter av praktisk tro och kristet liv.**
- **Diakoni**– som en dimension i verksamheten
Vi tror att alla människor har en inneboende styrka att ta ansvar för sitt liv och att alla ibland behöver stöd för att återfinna denna kraft och utvecklas som människor. Gemensamt för allt vi här benämner diakoni är att det är
 1. ett tjänande där vi på individnivå möter människor i situationer där de befinner sig och behöver stöd i livet för att återfinna sin kraft att förvalta sitt liv.
 2. att vi deltar i ett aktivt engagemang för den världsvida kyrkan.
- **Mission**– som en dimension i verksamheten
Förebilden är när Jesus sänder sina lärjungar ut i världen. I vårt informationssamhälle ligger mission nära begreppet kommunikation och relation. Mission är att människor, som i vår sekulariserade tid upplever kyrkan som främmande, ska få en starkare relation till kyrkans liv och sin tro, genom våra möten och verksamheter. När vi använder ordet mission menar vi **att möjliggöra för människor att närma sig kyrkan och finna vägen till en tro på Jesus Kristus.**

Vid utformningen av församlingsverksamheten ska följande mål vara styrande för vad som görs och hur det utformas. Det ska även vara föremål för utvärdering om målet med verksamheten har nåtts.

Karaktären av mål är kvalitativa och därför blir metoden för utvärdering i första hand en fråga om bedömning genom samtal både vid planering och efterarbete.

Mål med gudstjänsterna

1. Gudstjänsten ska leda till ett möte med Gud och fördjupa vår tro
2. Gudstjänsten ska stärka och fördjupa vår kristna gemenskap

Mål med körverksamheten

1. Att berika församlingens tillbedjan och lovsång vid gudstjänster
2. Att den enskilde koristen ska utvecklas andligt och musikaliskt

Mål för församlingens dop

1. Att dopet ska vara en sådan, helig och meningsfull, upplevelse för familjer/den döpte, att man vill återkomma och fördjupas i sin relation till den kristna gemenskapen
2. Uppmuntra fadders ansvar att följa upp dopet

Mål med vigsel- och välsignelsegudstjänsten

1. Att vigsel ska upplevas som en glädjehögtid inför Gud
2. Att parets kontakt med kyrkan ska vara en hjälp för dem att mogna i sin relation

Mål med begravningsgudstjänsten

1. Att gudsmötet vid begravningen ska bli till hjälp i sorgearbetet och förmedlar hopp.
2. Att begravningsgudstjänsten ska upplevas som ett värdigt och personligt avsked

Mål med barnverksamheten

1. Att ge familjerna och barnen möjlighet att upptäcka och växa i en trygg kristen tro
2. Att fördjupa familjernas förtroget med gudstjänster, kyrkans seder och högtider

Mål med ungdomsverksamheten

1. Att förmedla tron till unga människor så att den blir en integrerad del av identiteten
2. Att ungdomarna ska bli en kristen förebild för yngre ungdomar och konfirmander

Mål med konfirmandundervisningen

1. Att konfirmanden ska få kunskap om och erfarenhet av vad kristen tro och kyrkans liv handlar om och hur det praktiskt kan gestaltas i vår tid
2. Att konfirmationen ska bli början på fortsatt engagemang och det vuxna livet i församlingen

Mål med vuxenverksamheten

1. Att förmedla Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära så att människor kan komma till tro på Jesus Kristus, fördjupas i sin tro och leva ett kristet liv

Mål med diakonin

1. Att människor ska återfinna sin inneboende kraft att leva livet när livskriser inträffar
2. Att erbjuda andligt, socialt och materiellt stöd som ett tecken på Guds kärlek till människan

Mål med kommunikation

1. Att synliggöra kyrkan och dess närvaro i det lokala samhället
2. Att få människor att komma till våra verksamheter

Prioriteringsmål och strategiska val

När verksamhetsplan och budgetprioriteringar görs vid behov av förändring ska följande prioriteringar och vägval vara styrande:

1. Mötet med en ny generation, barn och unga, från dopet till konfirmation och ungdomsarbete är prioriterat verksamhetsområde.
2. Mångfalden av former i gudstjänstlivet bör värnas, användningen av gudstjänstlokaler och fastigheter på sikt utvärderas mot ekonomi.
3. Den diakonala omsorgen i alla åldersgrupper bör stärkas i tider av oro.

Verksamhet på andra språk

Församlingen har få människor som behöver tjänster på de nationella minoritetsspråken. Teckentolk tas in vid behov och annan systematisk verksamhet bedrivs inte på minoritetsspråken. Vid behov ansvarar kyrkoherden för att kyrklig handling och självård kan erbjudas på minoritetsspråk.

Barnkonsekvensanalys

Arbetet med barnkonsekvensanalys bygger på FN:s barnkonvention om barns rättigheter (antagen 1989). Med barn menas 0–18 år. I det löpande arbetet är det viktigt att integrera ett barnrättsperspektiv som en naturlig del av verksamheten.

Vid strategiska beslut av långsiktig karaktär (budget och verksamhetsplan, ombyggnader) ska en mer omfattande barnkonsekvensanalys göras. Kyrkorådet skall då uppdra åt församlingspedagogen, att med teamet 0–18 genomföra barnkonsekvensanalysen. Analysen skall bestå av följande delar: kartläggning, beskrivning, analys, prövning och beslut samt utvärdering.

Beslut och utfärdande

Denna församlingsinstruktion för Västerleds församling ersätter tidigare instruktion (Utfärdad 2019) Instruktionen gäller från och med den dag den blivit utfärdad av Domkapitlet i Stockholms stift.

Kyrkofullmäktiges godkännande

Carina Sjögren (ordf. kyrkofullmäktige)

Kyrkoherdens godkännande

Peter Träisk (kyrkoherde)

Domkapitlet i Stockholms stift utfärdar denna församlingsinstruktion att gälla _____

Å domkapitlet vägnar

Biskop Andreas Holmberg

CHECKLISTA FÖR FÖRSAMLING som inte ingår i pastorat

Regler för församlingens verksamhet som domkapitlet får besluta om (57 kap 5 § KO)

GUDSTJÄNST

Firas i församlingen huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag?

(17 kap. 3 § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

OBSERVERA att huvudgudstjänst ska firas i församlingen om inte domkapitlet medgivit undantag för visst tillfälle.

Firar församlingen regelbundet gudstjänster med annan församling inom Svenska kyrkan?

☒ Ja ☐ Nej

Om ja ange vilka/vilken församling:

Bromma församling inom ramen för Bromma ekumeniska råds arbete, se nedan.

Firar församlingen huvudgudstjänst tillsammans med församling/ar i ett annat kristet samfund?

(17 kap. 7 § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om ja – ange i vilken utsträckning?

Inom ramen för Bromma ekumeniska råd firas nyårsdagens fredsgudstjänst och predikstolsbyte sker i Ekumeniska böneveckan

OBSERVERA att domkapitlets tillstånd ska inhämtas.

Används någon annan ordning eller annan musik än kyrkohandbokens i huvudgudstjänsten?

(17 kap. 4 § och 18 kap. 6 + 6 a § § KO)

☐ Ja ☒ Nej

Om ja ange vilken:

OBSERVERA att annan gudstjänstordning än den som ingår i kyrkohandboken får användas vid visst tillfälle eller under viss tid, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Om det finns särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut. Gäller avvikelserna måltidens texter krävs även medgivande av domkapitlet. Ett sådant medgivande får lämnas efter ansökan från kyrkoherden.

OBSERVERA också att annan musik än den som ingår i kyrkohandboken får användas till kyrkohandbokens texter, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Finns det särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut.

Enligt domkapitlet i Stockholms stift ska huvudgudstjänst med nattvard firas i varje församling minst 24 gånger under ett kyrkoår. Sker så i er församling?

(17 kap 5 § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

TJÄNSTER

Stiftsstyrelsen har beslutat att det ska finnas minst fyra (ange antal) prästtjänster (inklusive kyrkoherde) i er församling.

(37 kap. 19 § KO)

Domkapitlet har beslutat att det ska finnas minst en kyrkomusiker som ska vara:

(34 kap. 2 § KO)

☒ Försteorganist ☐ Organist ☐ Kantor

Finns någon av följande specialbefattningar i församlingen:

(34 kap. 11 § KO)

☐ Sjukhuspräst ☐ Präst för verksamhet på teckenspråk, finska eller annat språk

☐ Präst i en samarbetskyrka eller liknande

☐ Övrig specialbefattning Ange vilken: _____

FÖRSAMLINGENS VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK ÄN SVENSKA

(57 kap. 5 § KO)

Redovisa kort församlingens verksamhet på de andra språk än svenska som behövs för att församlingen ska kunna fullgöra sin grundläggande uppgift:

Behovet bedöms så litet att det inte systematiserats. Nuvarande kyrkoherden kan finska, och vid behov tas teckenspråkig tolk in.

BARNKONSEKVENSANALYS

(57 kap. 5 § KO)

I det pastorala programmet ska barnets perspektiv utifrån en barnkonsekvensanalys behandlas.

Enligt domkapitlets beslut ska barnkonsekvensanalysen lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

KYRKOR

(57 kap. 5 § KO)

När det finns flera kyrkor i en församling ska det redovisas hur dessa i huvudsak används.

Om flera kyrkor finns ange vilka och hur de används:

S:ta Birgitta kyrka används till alla församlingsverksamheter.

Västerledskyrkan används till alla församlingsverksamheter.

S:t Ansgars kyrka används till alla församlingsverksamheter.

HANDLINGSPLAN FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING

Enligt domkapitlets beslut ska en handlingsplan för lärande och undervisning finnas. Denna lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

Barnkonsekvensanalys Församlingsinstruktion

Bakgrund

Arbetet med barnkonsekvensanalys bygger på FN:s barnkonvention om barns rättigheter (antagen 1989), med barn menas 0-18 år. FN:s barnrättskommitté, som följer upp och granskar staternas genomförande av barnkonventionen, har identifierat fyra grundläggande principer i barnkonventionen:

- Förbud mot diskriminering
- Barnets bästa i främsta rummet
- Barns rätt till liv och utveckling
- Barns rätt att få komma till tals

Ekonomistyrningsverket har tillsammans med Barnombudsmannen utrett hur barnkonsekvensanalyser kan ske i Sverige. Erfarenheter från detta arbete ligger till grund för anpassning av modellen till Svenska kyrkan. Kravet på barnkonsekvensanalys inom Svenska kyrkan arbete regleras i Kyrkoordningen "Därvid ska kyrkorådet verka för barnets bästa och göra barnkonsekvensanalyser inför beslut" (4 kap 4§).

De flesta besluten berör barn, både när det gäller det löpande arbetet och när det gäller strategiska beslut.

Det löpande arbetet

I den typen av ärenden är det viktigt ett barnrättsperspektiv där vuxna, gärna tillsammans med barn och unga, gör en bedömning av vad som är barnets bästa utifrån barnkonventionen.

Vid strategiska beslut

Vid strategiska beslut av långsiktig karaktär ska en mer omfattande barnkonsekvensanalys göras. I församlingen kan det handla om budget och verksamhetsplan, ombyggnader, arbete med församlingsinstruktion och planering av verksamhet på längre sikt. Barn och unga i olika åldrar bör om möjligt vara med i hela processen med att ta fram en församlingsinstruktion. Förutom att det är en rättighet för barnen är det en möjlighet att berika hela församlingens arbete och liv.

Barnkonsekvensanalysen består av följande steg:

1. Kartläggning
2. Beskrivning
3. Analys
4. Prövning och beslut

Kartläggning

I den aktuella kartläggningen i församlingsinstruktionen finns en analys av Västerleds församling som en församling med hög medelinkomst och hög levnadsstandard. Människor är vana att medvetet välja och kunna förverkliga sina mål. Två tredjedelar av församlingens invånare har en inkomst väsentligt över medelinkomsten i Stockholmsområdet. Boendet i församlingen består till mestadels av villor.

Sammanhang där barn och unga är med i verksamhet 2022-23:

Barn- och ungdomskörgrupper:

Minikören 4-5årskören Västerled
Minikören 6årskören Västerled
Juniorkören Västerled
Gosskören Västerled
Diskanterna i Västerled
Lilla kören 4-5år och 6år i S:ta Birgitta
Sta Birgitta barnkör 7 år och 8-9 år
Sta Birgitta juniorkör
Barnkör 6-7 år i S:t Ansgar
Barnkör 8-9 år i S:t Ansgar
Projektkörer för ungdom

Grupper med regelbunden verksamhet för barn och unga:

3-5årsgrupp (Allmänna förskolan)
Kyrkis (6åringar)
Minior (åk 1-3)
Körfika (samling och aktivitet i samband med kör)

Öppen verksamhet för barn och unga

Babycafe St:a Birgitta kyrka
Öppen förskola St:a Birgitta kyrka och Församlingshuset Alvik
Messy Church St:a Birgitta kyrka, Västerledskyrkan och Församlingshuset Alvik
Gröna huset onsdagar
Tjej- killgrupp Gröna huset
Skolkyrka

Gudstjänstformer speciellt riktade till och för barn (utöver dop och konfirmation)

Babygudstjänst
Småbarnsgudstjänst
Messy Church
Barnens mässa/Familjegudstjänst
Dopfest

Konfirmand

Assisi (två grupper)
Gransnäs (två grupper)
Öland (en grupp)

Inställda grupper 2022-23 en veckogrupp och ett konfirmandläger Gransnäs

Beskrivning

Inom församlingens gränser finns ett flertal grundskolor samt en gymnasieskola. Det är även lätt för barn och unga att transportera sig till skolor utanför församlingens gränser. Bromma gymnasium har generellt teoretiska program med relativt höga intagningspoäng, vilket kan missgynna ungdomar i närområdet med svagare skolresultat.

I området finns ett rikt blandat utbud av organiserade fritidsaktiviteter så som idrottsklubbar och kulturverksamhet. Särskilt lockar traditionella verksamheter såsom fotboll, basket och kulturskolan. I mötet med barn och unga i församlingens verksamheter ser vi en tendens till ökad psykisk ohälsa. Ohälsan tar sig bland annat uttryck i ångest, depression, ätstörningar och "hemmasittande"-elever.

De fyra grundläggande principer i barnkonventionen:

- Förbud mot diskriminering
- Barnets bästa i främsta rummet
- Barns rätt till liv och utveckling
- Barns rätt att få komma till tals

I församlingsinstruktionen finns prioriteringsmål och strategiska val där barn och unga särskilt lyfts fram. Detta ligger i linje med Kyrkoordningens beskrivning av barnets särställning i vår kyrka.

Analys

Resurser som finns till förfogande för att församlingens beslut om för genomförandet av målen finns ej beskrivna i Församlingsinstruktionen och det blir därmed svårt att se konsekvenserna för detta ur ett barnrättsperspektiv.

Barn och unga är bärare av tro därför bör formuleringen "att dela tro" förekomma i församlingsinstruktionen och inte förutsätta att det är församlingens uppgift att förmedla tro.

Beslut

I kartläggningen bör barns situation i området tydligare framträda för att kunna ge en bra grund att formulera Församlingsinstruktionen utifrån ett barnrättsperspektiv.

Det första prioriteringsmålet klargör tydligt barn och ungas särställning i församlingsverksamheten och att beslut om detta tas utifrån detta perspektiv.

En önskan inför beslut är att barnperspektivet tydliggörs i prioriteringsmål två och tre.

Inför eventuellt beslut om "Antagande av Församlingsinstruktionen" bör underlaget kompletteras utifrån ett barnkonsekvensperspektiv kompletteras (enlig ovan) för att vara tillfredställande.

Västerleds församling

2023-08-15

Ink 2023 -08- 16

Dnr DK 2023 - 0082:4

Till Domkapitlet i Stockholms stift

Kompletterande barnkonsekvensanalys.

Till Domkapitlets arbete med att utfärda Församlingsinstruktion för Västerleds församling lämnas härmed på begäran en komplettering till barnkonsekvensanalysen.

Kartläggning

I församlingsinstruktionens kartläggning av församlingen uppmärksammas att 22% av befolkningen är under 20 år. Församlingen har många skolor och familjernas förväntan på barnens utbildning är hög. Närheten till innerstaden öppnar för valmöjligheter när det kommer till utbildning. Det finns ofta ett gott stöd för barnen i familjerna men även krav på höga prestationer. I en församling med hög levnadsstandard finns goda möjligheter att uppleva en meningsfull fritid men fenomenet maximering av möjligheter skapar också stress.

Det speglas även i det som församlingsinstruktionen uttrycker om barnens framtidsutsikter på arbetsmarknaden:

”Ungdomarna i församlingen har förmodligen goda möjligheter att komma in på arbetsmarknaden men förväntningar på ”bra” jobb oroar och bidrar till livsstress.”

Under rubriken ”Kyrka i en ny tid av rädsla” uppmärksammas barnens situation där det står ”Ett gängkriminellt grovt våld finns i vår närmiljö på ett sätt som vi inte tidigare upplevt det. Ökad droganvändning och ekonomiska bedrägerier blir allt vanligare. Desinformationskampanjer på nätet syftar till att splittra och rubbar tilliten i samhället.”

Vision

Beskrivning:

Församlingsinstruktionens vision leder till ett nödvändigt hänsynstagande till barnets möjlighet.

Församlingens övergripande mål är att ge uttryck för evangelium så att det kan tas emot

Analys:

Särskilt den del av visionen som uttrycks med orden ”så att det kan tas emot” ska leda till att formerna för att förverkliga visionen i verksamhetsplaner anpassas också till barnens sätt att ta emot kunskap och bli delaktiga i samtalen om tro och liv.

Detsamma understryks i den kompletterande formulering som uttrycker Församlingsinstruktionens vision med orden: ”Vi vill vara ett inkluderande sammanhang som erbjuder möten för människor i olika åldrar och i olika livssituationer.”

Prövning:

Församlingsinstruktionens vision uttrycks på ett sätt som med nödvändighet leder till att barnens perspektiv kommer att beaktas när församlingsinstruktionen används som grund för årliga verksamhetsplaner.

Prioriteringsmål i Församlingsinstruktionen

Beskrivning:

Församlingsinstruktionen ger tre prioriteringsmål

Prioriteringsmål och strategiska val

När verksamhetsplan och budgetprioriteringar görs vid behov av förändring ska följande prioriteringar och vägval vara styrande:

1. Mötet med en ny generation, barn och unga, från dopet till konfirmation och ungdomsarbete är prioriterat verksamhetsområde.
2. Mångfalden av former i gudstjänstlivet bör värnas, användningen av gudstjänstlokaler och fastigheter på sikt utvärderas mot ekonomi.
3. Den diakonala omsorgen i alla åldersgrupper bör stärkas i tider av oro.

Analys:

Alla tre prioriteringsmål påverkar barnens situation i församlingen.

Det första prioriteringsmålet ger barnen en tydlig prioriterad särställning i församlingens arbete när det gestaltas med Församlingsinstruktionen som grund.

Det andra prioriteringsmålet kommer att få som följd att det måste finnas gudstjänstformer som återkommande anpassas till barnens möjlighet att vara delaktiga i gudstjänsterna.

Det tredje prioriteringsmålet kommer att säkerställa att diakonal omsorg för alla åldersgrupper tar hänsyn till barnens behov av diakonal omsorg vid tider av oro.

Prövning:

Barnets perspektiv bör med församlingsinstruktionen som grund kunna leda till verksamhet som uppmärksammar barnens behov. Det samma understryks i Församlingsinstruktionens text under rubriken "Barnkonsekvensanalys": "I det löpande arbetet är det viktigt att integrera ett barnrättsperspektiv som en naturlig del av verksamheten."

För Västerleds församling

Peter Träsk

kyrkoherde

Komplettering av barnkonsekvensanalysen till Församlingsinstruktionen struktureras här som en redovisning av barns syn på Gudstjänst, Undervisning, Diakoni och Mission.

GUDSTJÄNST

Hur ska en bra gudstjänst vara tycker du?

"Det ska handla om Gud. Prästen pratar lite om kristendomen. Lasertema vore bra, dataspel. Och godis." (8 år, pojke, barnkören)

"Det ska inte hända för mycket, vi ska sjunga minst tre sånger. Vi har dockor som vår präst använder och då förstår man bra och det blir livligare, det är bra." (9 år flicka, barnkören)

"Att vi ber några gånger och lite sång." (9 år, flicka, barnkören)

"Välplanerad, förberedd, bra text. Att folk deltar." (16 år, flicka, ledare)

"Att man ber, frågar om någon vill be om något speciellt, pratar om historia från bibeln. Berättar om det." (8 år, flicka, barnkören)

"Som den brukar vara, att vi sjunger och ber. Dom är bra som dom är." (8 år, pojke, barnkören)

"Lugn och sansad, så man lyssnar. Man ska lyssna på den som pratar och inte kolla på mobilen, det ser man ibland." (15 år, flicka, ledare)

"Den som pratar ska vara snäll. Man ska prata om Gud. Man ska prata om Jesus och det som liksom det som var på kristendomen. När det börjar ska kyrkklockorna ringa." (9 år, flicka, barnkören)

"Jag tycker att man ska ha övat på sångerna. Kan man inte sången blir det inte bra. Inte välta ljusen, inte fint om de är trasiga. Ett är trasigt och tre hela." (8 år, flicka, barnkören)

"Att folk deltar, då blir det roligt." (17 år, pojke, ledare)

"Man ska sitta tyst och lyssna, man ska inte kolla mobilen. Man ska vara uppmärksam. Att sjunga är det roligaste." (7 år, pojke, barnkören)

"Det är kul. Utlädande är speciellt bra." (8 år, pojke, barnkören)

UNDERSVISNING

Vad tycker du att du får lära dig när du kommer till kyrkan?

"Lite om religionen." (8 år, pojke, barnkören)

"Vad som händer med Gud och vad han gjorde när han fanns." (9 år flicka, barnkören)

"Mycket om Gud." (9 år flicka, barnkören)

"Det är att liksom dom inte säger taskiga saker och retas. Att inte andra går två mot en." (7 år, pojke, barnkören)

"Att jag har någon att prata med." (8 år, pojke, barnkören)

MISSION

Vad skulle du vilja berätta som du tycker är bra med kyrkan?

"Att dom som tror på Gud kan komma dit." (8 år, pojke, barnkören)

"Att man får lära sig om Gud och vad som händer med honom. Och att sjunga." (9 år, flicka, barnkören)

"Att alla är lika mycket värda." (9 år, flicka, barnkören)

"Att ni hittar på roliga saker. Mycket saker. Ni skapar möjligheter för oss att jobba och så." (16 år, flicka, ledare)

"Jag får lära mig hur jag kan göra när jag blir stor för att få andra att må bra och hur jag kan utföra mirakel. Och om jag ber till Gud så kan han höra mig. Det kan man använda sig av." (8 år, flicka, barnkören)

"Att man får sjunga solo." (8 år, pojke, kören)

"Det största är gemenskapen, jag känner att alla är lika inkluderade och värderade likadant i alla scenarios jag varit med i. Aldrig upplevt att någon är taskig eller dum i kyrkan." (15 år, flicka, ledare)

"Jag tycker det är bra att man kan känna sig trygg där och man får lära sig saker." (9 år, flicka, barnkören)

"Att det finns något ställe där man kan gå till om man tror på Gud. Det finns massa läger och man får göra roliga grejer samtidigt som man lär sig. Typ det!" (8 år, flicka, barnkören)

"Att det roligt, aldrig haft tråkigt i kyrkosammanhang." (17 år, pojke, ledare)

"Ibland har man inget att göra, då kan man gå till kyrkan." (7 år, pojke, barnkören)

"Att dom verkligen bryr sig om Gud." (8 år, pojke, barnkören)

HANDLINGSPLAN FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING

2023-05-25

Ett särskilt pastoralt program bifogas som bilaga till församlingsinstruktionen för att understryka vikten av att stärka kunskapen om kyrkans tro och traditioner med avseende på kyrkans framtid. Området berör många verksamheter vars mål beskrivs i Församlingsinstruktionen, som dop av barn och familjekontakter, verksamheterna för barn och unga i församlingens regi, konfirmation och kontakterna med skolor inom församlingens upptagningsområde, vuxengrupper som studiecirklar och körer.

Prioriterat arbete

De verksamheter i församlingen, som börjar i dopet och fortsätter med växandet in i församlingen via konfirmationen och vidare fram till 18 års ålder är prioriterade i Församlingsinstruktionen. Dopet utgör grunden för den kristna gemenskapen och de som konfirmeras får en positiv relation till sin kyrkotillhörighet och det kristna livet. Senare i livet är det ett mycket större steg att döpas och att växa in i en kyrkotillhörighet.

Barndop

Vi blir en del av kyrkan när vi döps. I den Evangelisk Lutherska kyrkan, ställs inga krav på barnet för att det skall kunna döpas. Det räcker med att föräldrarna vill att barnet ska döpas.. Däremot ställs det ett krav på församlingen när barnet har blivit döpt. Dopet av barn måste åtföljas av undervisning. Den undervisningen börjar i dopsamtalet, fortsätter i dopuppföljningsarbetet och konfirmationen och det aktiva delandet av församlingslivet fram till att man är vuxen. I det växandet i kristet liv stärks medvetenheten av att vara döpt och vad det innebär att ta ansvar för sig och sitt kristna liv.

Ansvar för undervisning och barnets kristna utveckling delas av föräldrar, faddrar och församlingen. Vi vet att vårt samhälle har mer och mer börjat betrakta dopet som en privat familjeangelägenhet. Många döper barnen av tradition i vår församling men privata namngivningsfester ökar också. Allt oftare ser vi att barn inte blir döpta trots att föräldrarna är medlemmar i församlingen.

Aktivt arbete för att underlätta för barn att bli döpta och för döpta att få undervisning i församlingens barngrupper och konfirmationsundervisning är därför av högsta prioritet i församlingslivet.

Grundläggande uppgift: Mission ”Att nå odöpta”**Grundhållning: Bejaka och bemöta människors önskemål för dopgudstjänsten och underlätta bokningsprocessen**

Dopsatsning sker genom Stremestone (numera Verbum) med en kommunikationsstrategi i tre steg:

1. När barnet är 8 veckor skickas ett vykort med hälsningen ” Välkommen till världen”.
2. När barnet är 10 veckor gammalt får vårdnadshavare ett brev utifrån om de är förstagångsförälder, alternativt föräldrar med tidigare döpta syskon, eller föräldrar med odöpta syskon.
3. En påminnelse skickas ut till de vårdnadshavare som inte bokat dop.

Grundläggande uppgift: Gudstjänst ”Dopgudstjänsten”**Grundhållning: Glädje, välkomnande och välsignelse**

Samtalet	Före dopet kontaktar ansvarig präst familjen och ett personligt möte sker genom besök i kyrkan eller hemmet. Samtalet skall innehålla val av psalmer och fördelning av uppgifter men också anknyta till dopets betydelse för familjen och för kyrkan teologiskt. Familjens önskemål är viktiga och tillmötesgå så långt det är möjligt.
Verksamhetsinformation	Vid dopsamtalet informerar prästen om familjeverksamhet och de grupper för barn som finns i församlingen samt att ljuständning och förbön för barnet kommer att hållas i församlingens huvudgudstjänster.
Dopgudstjänsten	Familjen och faddrar uppmuntras att delta med böner och läsning av texter och i hög grad vara aktiva med sång och medverkan för att göra dopgudstjänsten personlig. Dopet skall följa Svenska kyrkans handbok och tillägg i form av personliga inslag kan med fördel läggas till. Vid dopet överlämnas en bibel, dopbevis, fadderbrev och dopljus. En dopängel hängs upp i kyrkan för barnet.
Dopkaffe	Församlingen har lokaler där familjerna kan boka in sig för att ha dopkaffe efter dopet. Bokas via kansliet. Ingen avgift tas ut för lokal.

Grundläggande uppgift: Undervisning "Följa upp och fördjupa de döptas samhörighet"

Grundhållning: Lärandet sker på många sätt. Åtminstone tre grundformer av pedagogik bör noteras. Förmedlingspedagogik, delandet av erfarenheter, och praktisk utövning är grundstenar i undervisningen. Undervisning är att *förmedla kunskap om Bibelns berättelser (särskilt fokus på Jesus) och att dela erfarenheter av praktisk tro och kristet liv.*

Dopuppföljning	Vid en huvudgudstjänst efter dopet nämns den nydöpte vid namn i förbönen och ett ljus tänds för den nydöpte. De nydöpta inbjuds till dopfest i alla kyrkor på Mikaelidagen. De döpta blir medlemmar i vår dopklubb, barnen blir inbjudna till dopfesten varje år tills de börjar skolan. De får ta emot en gåva varje år; det första året en glasängel, sedan bönbok och vid 5-6 år ålder, när barnet ska börja skolan får de "Barnens Bibel".
Barngrupper	Ett rikt utbud av grupper ska finnas för mötet mellan barn, familjer och unga. Öppen förskola tilltalar många och är en viktig relationsyta i församlingslivet. Miniorer, juniorgrupper, barnkörer och ungdomskörer ska tillhandahållas för att göra det möjligt att växa och relatera till kyrkan. Utbudet ska åtföljas av fördjupande undervisning om kyrkans högtider och meningen i budskapet.
Konfirmation	Inbjudan till konfirmationsläsning sker genom utskick av folder. För närvarande prioriteras lägerformen eftersom den har visat sig vara attraktiv. Läger sker främst på sommaren. För att öka utbudet och avlasta sommarperioden, ska försök göras att erbjuda läger även i anslutning till lov som infaller under terminerna. Ett alternativ ska alltid erbjudas som inte innebär lägervistelse.
Ledarutbildning	Alla konfirmerade inbjuds att delta i ledarutbildning som sträcker sig över ett år och avslutas med ledarsändning. Ledaruppdrag erbjuds på kommande konfirmandläger och de äldre ledarna erbjuds att vara ledare i ungdomsverksamheten och i körer.
Kateketutbildning	För erfarna ledare erbjuds en mer fördjupande utbildning till kateketer.

- 17 åringarna blir 18 år Brev till odöpta medlemmar i församlingen skickas ut ett år före 18 årsdagen med inbjudan till kurs i kristen tro och att bli döpta.
- Undervisning för vuxna Alla möten med människor är tillfällen till att öka kunskapen om kristen tro och traditioner. Särskilda studiecirkelar såsom existentiell filmcirkel och bokklubb, Tikva och bibelstudier, retreat, vuxenkatekumenat ska alltid finnas i församlingsverksamhetens utbud.
- När köreorna repeterar ska det finnas ett moment av fördjupande tolkning och samtal kring innehållet i det kristna budskap som finns i musiken och sångerna.
- Predikan och liturgin är ett tillfälle för fördjupning i det ständiga växandet som människa och livstolkningen i ljuset av den kristna tron.
- Församlingstidningen ska på ett tydligt sätt förmedla kristen tolkning av livet och syfta till att väcka intresse för fördjupad kontakt med församlingen och den kristna tro och tradition som vi förvaltar.

Grundläggande uppgift Diakoni "Fördjupa de döptas samhörighet"

Grundhållning: Tillit till styrkan i gemenskapen och enskilda möten

De till synes enkla gemenskapsfrämjande diakonala mötesplatserna erbjuder rum för samtal mellan enskilda människor och kan på ett opretentiöst sätt vara platser för fördjupning utan att vi kan eller vill styra över innehållet.

/KH